

**VIDENSCENTER PÅ ÆLDREOMRÅDET**  
**Elektronisk nyhedsbrev**  
**AKTUELLE NOTER NR. 10**  
**23. MAJ 2006**

**INDHOLD:**

**“Gøgereden” - skandalen på Fælledgården**  
**Titusinder syge af medicin**  
**Styrelseschef går**  
**Kritik af servicestyrelsen**  
**Manglende omsorg til kræftramte**  
**Ressourceopgørelsen**  
**KL vil omfordele velfærden**  
**S står fast på senere efterløn**  
**Dårlig håndhygiejne på plejehjem**  
**Øllet blev hans redning...**  
**Færre får apopleksi**  
**Så hellere en burger**

**To års ventetid på høreapparat**  
**Nyt videnscenter**  
**Sygefravær i SKAT stiger**  
**Ændret finansiering af nedslidningsfond**  
**Demente udgør ingen trafikrisiko**  
**Patientstøtter**  
**Vi går mere til lægen**  
**Bestyrelser opgiver aldersgrænser**  
**Overhuset blokerer dødshjælp**  
**62-årig brite skal være mor**  
**Statoil dømt for særaldersgrænser**

### **“Gøgereden” - skandalen på Fælledgården**

“En miniudgave af Gøgerede”. Med henvisning til den amerikanske film Gøgereden, der beskriver elendige forhold på et sindssygehospital, karakteriserede direktøren i Ældre Sagen, Bjarne Hastrup, forholdene på det københavnske plejehjem Fælledgården sådan, efter at de elendige forhold var blevet afsløret i DR TV. En journalist har haft ansættelse på plejehjemmet i to måneder og har med skjult kamera afsløret ældre, der ligger i op til 14 timer med våd ble, afføring på væggene i et badeværelse, manglende rengøring, ældre med alvorlige liggesår og beboere som forgæves ringer efter hjælp til toiletbesøg. Men udsendelsen dokumenterede også en ofte meget hård og nedladende tone fra personalet mod de ældre. Efterfølgende har de pårørende kunne fortælle om en stank af urin, uringennemblødt sengetøj, og manglende tøjvask. Flere pårørende har også måttet påtage sig rengøring, da denne er skåret ned til kun hver 14. dag. Fælledgårdens leder er blevet fritstillet, mens kommunen undersøger sagen.

Det har imidlertid ikke skortet på advarsler. Der er flere gange blevet klaget til rådhuset og tillidsmanden er gået til Folketinget. Klagerne er især gået på arbejdspresset. For tidligere havde Fælledgården en højere normering end de øvrige plejehjem, men siden er der blevet skåret 37 stillinger væk. Plejehjemmet skulle i følge sundhedsborgmester Mogens Lønborg nu ligge på niveau med de 59 øvrige københavnske plejehjem. Borgmesteren har bebudet ikke blot en uvildig undersøgelse af det pågældende plejehjem, men også af kommunens øvrige plejehjem. Kommunens egne tilsynsrapporter har nemlig hidtil ikke afsløret noget, og kommunens ældrechef benægtede forholdene, indtil hun fik forevist tv-klippene. Det får nu overborgmester Ritt Bjerregaard til at stille forslag om et uafhængigt tilsyn – hvilket socialminister Eva Kjer Hansen kalder “at smide

håndklædet i ringen". En "rystet" socialminister har bedt om en redegørelse fra Københavns Kommune, herunder diverse tilsynsrapporter. Tidl. embedslæge i Århus, Kate Runge, der nu er byråds- og regionsmedlem, afslørede allerede i 1999 lignende forhold på østjyske plejehjem. Hun foreslår nu en egentlig autorisation til de sosu'er der passer de gamle, hvilket vil give et løft for hele sektoren. Ældre Sagen har rettet henvendelse til Undervisningsministeriet for at drøfte sosu-uddannelserne, mens formanden for LederForum, Erik Lehm mener, at der er behov for en massiv efteruddannelse i 'bløde værdier'.

Personalet på landets plejehjem tilsidesætter beboernes rettigheder, fordi de kender alt for lidt til reglerne, konkluderer Sundhedsstyrelsen og embedslægerne i en ny udredning, der bygger på 1.000 tilsynsrapporter fra 2005. Det medfører bl.a. skjult medicinering og at personfølsomme oplysninger bliver videregivet uden samtykke. I 2005 blev der fundet mangler eller fejl i håndteringen af patientrettigheder ved i alt 55 tilsyn, hvilket svarer til 5 pct. af kontrolbesøgende. *Kilder: Søndagsmagasinet DR 21.5., JPKøbenhavn, Politiken samt Ekstra Bladet 23.5.2005.*

## **Titusinder syge af medicin**

Mellem 68.000 og 160.000 indlæggelser på danske sygehuse, svarende til 6-14 pct. af samtlige indlæggelser årligt, skyldes for meget, forkert eller for lidt medicin eller bivirkninger af medicinen. Et par tusinde eller 3 pct. heraf ender med at dø som følge af medicinproblemerne. Det viser en ny rapport fra forskningsafdelingen på apotekernes uddannelsescenter Pharmakon. I rapporten gennemgås 59 danske og internationale undersøgelser, og den viser, at jo ældre patienterne er, og jo flere lægemidler de tager, jo større er risikoen for, at de ender på sygehuset pga. medicinen. De mest risikable lægemidler er hjerte-kar-medicin, vanddrivende midler, blodfortyndende medicin, gigtmidler og smertestillende medicin, samt medicin mod søvnproblemer, angst, depression og psykoser. Indlæggelserne pga. bivirkninger udgør 3-5 pct., hvor op mod 60 pct. kunne være undgået. Indlæggelser pga. lægemidler varer længere tid og koster flere penge end andre indlæggelser. Udgiften til indlæggelser, der kunne være undgået, er ca. 55.000 kr. pr. indlæggelse.

"Et af de grimme eksempler er brugen af et middel mod leddegigt. Det skal tages en gang om ugen, men hvis det bliver doseret dagligt af lægen, eller patienten tager det forkert, så er det noget, folk dør af. Det sker et antal gange om året", siger Hanne Herborg, der er udviklingschef på Pharmakon.

Danmark indtager en andenplads i EU, når det drejer sig om behandlingsfejl

pga. den medicin, som lægen ordinerer. Det viser en undersøgelse som EU's analyseinstitut, Eurobarometer, har foretaget. Herhjemme siger 21 pct. af befolkningen, at de har oplevet en "en alvorlig behandlingsfejl på grund af medicin, som blev ordineret af lægen". Det tal overgås kun af Letland. "De er et meget højt tal, når hver femte dansker oplever alvorlige medicinfejl", siger Margrethe Nielsen, der er sundhedspolitisk medarbejder i Forbrugerrådet. I EU-undersøgelsen indtager Østrig og Tyskland pladserne som de lande med færreste behandlingsfejl.

Og mere om medicin: Antallet af selvmordsforsøg med hovedpinepiller så som Panodil og Kodimagnyl stiger så voldsomt, at eksperterne sammen med en stor medicinvirksomhed anmoder politikerne om hjælp. Siden 1997 er antallet af heldøgnsindlæggelser pga. forgiftning med håndkøbspillerne steget med hele 92 pct. Ifølge nye tal steg indlæggelserne fra 2003 til 2004 med næsten 10 pct., så der i 2004 var 2.589 indlæggelser. Langt hovedparten skyldes selvmordsforsøg med hovedpinepiller, der bliver solgt i håndkøb i pakninger med flere hundrede piller. Derfor vil eksperterne og virksomheden GlaxoSmithKline have gjort pillerne receptpligtige og kun tilladt i små pakninger i håndkøb. De har netop sendt et brev til alle folketingspolitikere og sundhedsministeren, hvor de opfordrer dem til at få ændret reglerne så hurtigt som muligt.

*Kilder: NetDoktor 11.5. samt Politiken 15. og 18.5.*

## **Styrelseschef går**

Direktøren for Styrelsen for Social Service, Leif Sondrup, har opsagt sin stilling. Samtidig er den endnu større direktørstilling for såvel styrelsen som paraplyorganisationen VISO med de tidligere amtslige videnscentre og med en nyoprettet pædagogisk rådgivende funktion netop blevet genopslået.

## **Kritik af servicesstyrelsen**

I det seneste nummer af Magisterbladet kritiseres styrelsen for at krænke ytringsfriheden, idet det er styrelsen selv og ikke forskerne, der beslutter, hvad der skal offentliggøres eksempelvis efter en evaluering af et regeringsinitiativ. Dette fremgår af udbudsmaterialet på styrelsens hjemmeside. "Kontrakterne er problematiske, fordi de giver ministeriet ret til at redigere i resultater, de er uenige i. I værste fald risikerer vi et system, der bekræfter sig selv ved at sikre entydigt positive evalueringer af de tiltag, som systemet selv sætter i gang", siger forskningsleder ved Den Sociale Højskole i København, Frank Ebsen. I Socialforskningsinstituttet (SFI), der løser mange opgaver for Styrelsen for

Social Service, siger afdelingsleder Ivan Thaulow, at instituttet ifølge lov om sektorforskningsinstitutioner har pligt til at publicere de resultater, de finder. Hvis kunden ikke selv publicerer dem inden for et vist tidsrum, gør instituttet det. "Det skete f.eks. to gange sidste år", siger han og fortsætter: "Jeg kan jo ikke vide, om der er opgaver, vi går glip af, fordi styrelsen prioriterer en leverandør, der har lettere ved at afgive sin publiceringsret. I yderste konsekvens stiller det os dårligere i konkurrencen".

*Kilder: Berlingske Tidende 13.5. og Magisterbladet 5/06.*

## **Manglende omsorg til kræfttramte**

Den medmenneskelige behandling af kræftpatienter i form af omsorg og rådgivning lader meget tilbage at ønske i Danmark, fastslår en ny undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse. Undersøgelsen med titlen 'Kræftpatientens verden' er den første af sin art i verden. Først og fremmest er patienterne frustrerede over, at de ikke har en fast kontaktperson på hospitalet, de klager over, at journaler bliver væk og at lægerne ikke kan huske deres navne. De mener heller ikke de får nok psykisk støtte, og de finder personalets interesse for, hvordan deres pårørende har det, mangelfuld. Kun 15 pct. af patienterne mener, at de har fået tilbudt den optimale genoptræning, og hele 66 pct. kunne ikke få et ordentligt svar på deres spørgsmål om alternativ behandling.

12 pct. patienterne - svarende til 6.000 årligt - får ifølge undersøgelsen besked om deres alvorlige sygdom via et brev eller over telefonen. Det er direkte imod retningslinjerne, hvor personalet skal sikre, "at alvorlige budskaber overbringes ved personligt møde". Sygehusene skal også tilbyde patienterne en kontaktperson eller patientvejleder, som skal hjælpe dem i mødet med sundhedsvæsenet. Det aftalte regeringen i 2004 med amterne, men næsten seks ud af ti patienter har ikke haft en sådan person tilknyttet. Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen har indskærpet over for amterne, at de inden årets udgang skal opfylde denne forpligtelse til at skaffe alle, der indlægges på sygehus, en kontaktperson. Endelig bryder danske sygehuse også sygehusloven ved ikke at tilbyde genoptræning, fysisk såvel som psykisk, som danske patienter ellers har haft krav på siden 2001. Det er et problem, som Kræftens Bekæmpelse kalder et af de største svigt i behandlingen af kræftpatienter.

Undersøgelsen er gennemført af forskningsenheden på den palliative medicinske afdeling på Bispebjerg Hospital. Den er baseret på fokusgrupper og spørgeskemaundersøgelser. 1.518 kræftpatienter har besvaret skemaet.

Læs mere på <http://www.cancer.dk/rapporter>

*Kilde: Politiken 17.5.2006.*

## **Ressourceopgørelsen**

74.000 personer boede i fjor i pleje- og ældreboliger, som kommunerne visiterer til. I alt blev der leveret 1.069.900 timer pr. uge til de 203.000 personer, der modtog varig hjemmehjælp. Det samlede personaleforbrug på området 'Omsorg for ældre og voksne' var 132.300, målt som fuldtidsbeskæftigede i marts 2005, fremgår det af tal fra Danmarks Statistik. Denne statistik gennemføres årligt og oplysningerne indsamles hvert år i marts.

*Kilde: Danmarks Statistik 15.5.2006.*

## **KL vil omfordele velfærden**

Velstillede ældre kan se frem til at miste boligstøtte, når de fylder 65 år og bor i lejebolig. I hvert fald hvis det står til KL og den 10 punkt-plan, kommuneorganisationen har udarbejdet. I stedet vil kommunerne bruge midlerne til bl.a. bedre hjemmehjælp. Men selv om flere borgerlige politikere har erklæret sig enig med KL i spørgsmålet om boligstøtten, får forslaget ingen positiv modtagelse på Christiansborg som sådan. "Den type overvejelser, som KL har præsenteret, kan man kun foretage, hvis man kigger på en reform af skattesystemet, og skat indgår ikke i de aktuelle velfærdsforhandlingerne", siger statsminister Anders Fogh Rasmussen. "Hvis man gør størrelsen på overførselsindkomsterne afhængig af indkomsten, så er det jo det samme som at forhøje marginalsatten", fortsætter han.

KL peger også på folkepensionen, der også burde være indtægtsbestemt, og er imod pensionisternes ret til at indefryse ejendomsskatterne. Med presset især på sundhedsydelse ønsker kommunerne at se på brugerbetaling. For hvorfor er høreapparat gratis, når vi selv skal betale brillerne, og hvorfor skal det være gratis at gå til lægen, når vi selv skal betale for tandlægen. Også hele overførselsindkomstområdet er i fokus, hvor der på 30 år er sket en stigning i antallet af modtagere fra 800.000 til 1,8 mio. På sygdomsområdet vil KL bl.a. prioritere de kronisk syge med tilbud til patienter med sukkersyge, gigt og rygerlunger. Med kommunalreformen skal kommunerne fra 1. januar betale for borgernes træk på sygehusene, og for tiden løber den regning op i syv-otte mia. kr. Sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen vil dog ikke love flere penge til området.

*Kilder: Berlingske Tidende 14. og 17.5., Morgenavisen Jyllands-Posten 16.5. og Politiken 18.5.2006.*

## S står fast på senere efterløn

Socialdemokraterne står fast på, at efterlønsalderen skal rykkes fra 60 til 62 år. “Vi har spillet rent ud. Vi vil ændre efterlønnen for at skabe økonomi til en massiv indsats i uddannelse og arbejdsmiljø. Vores udspil skal også sikre, at der er penge til folk, som om 20-25 år vil på efterløn”, siger partiets finanspolitiske ordfører, Jan Petersen. Standhaftigheden bliver noteret, idet Dansk Folkeparti forud for de store demonstrationer tilbød at frede efterlønnen, hvis Socialdemokraterne også ville det. Dermed kunne der blive et flertal uden om regeringen for at bevare efterlønnen.

De konservative frygter et miniforlig - “det kan blive så småt, at vi ikke gider bukke os efter det”, siger partiets leder Bendt Bendtsen. Omvendt mener finansminister Thor Pedersen, at højere levealder skubber til velfærdsplanen. Ifølge nye undersøgelser af demografien, som ministeriet har foretaget, stiger levetidsforlængelsen allerede nu mere end der var lagt til grund i velfærdsudspillet. Men danskerne er fortsat blandt de seneste, som trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet i EU. Den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder var i 2004 på 62,1 år. Det mener chefkonsulent i DA, Erik Simonsen, skyldes, at danskerne har en høj erhvervsdeltagelse, frem til de bliver 60 år, hvorefter de klarer sig væsentligt dårligere – også i EU-sammenhæng. DI's opgørelse viser, at selv om tre ud af fire virksomheder i dag har en seniorpolitik – hvilket er 20 pct. flere end for fem år siden – foretrækker 40 pct. af de 60-64-årige stadig efterløn. Det er lige så mange som i 2000. OECD vurderer, at en forhøjelse af efterlønsalderen med tre år er et absolut minimum.

Som det fremgik af Aktuelle Noer nr. 9 er der stor social ulighed i dødeligheden. Seniorforsker Henrik Brønnum-Hansen, Statens Institut for Folkesundhed, der har undersøgt udviklingen i dødsfald blandt danskerne, siger: “Der er nogle politikere, som – måske endda med vilje – har stirret sig blind på stigningen i den gennemsnitlige levealder. Men fakta er jo, at stigningen er meget ujævnt fordelt, og det er vi nødt til at forholde os til politisk. Han mener, at den skæve fordeling i forventet levealder højest sandsynligt vil fortsætte. Eller med FOA-formanden Dennis Kristensens ord: “Hvis efterlønsalderen stiger fra 60 til 63 år, så bliver virkningen blot, at eksempelvis en social- og sundhedsassistent får tre år mindre at nyde sit otium i, idet hendes levealder ikke ser ud til at stige meget over tid”.  
*Kilder: Børsen 10. og 19.5., Ritzau 15.5., Morgenavisen Jyllands-Posten og Berlingske Tidende 17.5., Aarhus Stiftstidende 18.5. samt Information og Politiken 19.5.2006.*

## Dårlig håndhygiejne på plejehjem

Håndhygiejnen er så dårlig på mange plejehjem, at den direkte kan være livsfarlig for de gamle beboere, fremgår det af en ny tilstandsrapport fra embedslægerne for 2005, der netop er offentliggjort af Sundhedsstyrelsen. På 45 pct. af institutionerne bærer personalet ure eller smykker trods anbefalingen om ikke at gøre det, i 29 pct. var der ikke en-gangshåndklæder, og i otte pct. af institutionerne var der hverken mundtlige eller skriftlige instruktioner om den vigtige håndhygiejne. I alt blev der fundet mangler i 309 tilfælde – svarende til ca. 28 pct., hvilket er en markant stigning fra året før, hvor tallet var 5,6 pct. Afdelingslæge Elsebeth Tvenstrup Jensen, Statens Seruminstitut, siger at manglende håndhygiejne øger risikoen for at bringe bakterier videre. "Smitte med stafylokokker kan i sidste ende føre til dødsfald blandt ældre svækkede plejehjemsbeboere." På baggrund af rapporten har Socialdemokraternes sundhedsordfører Lone Møller kaldt både sundhedsministeren og socialministeren i samråd om spørgsmålet.

Læs mere på <http://www.ssi.dk/sw9345.asp>

Kilde: Berlingske Tidende 12.5.2006.

## Øllet blev hans redning...

Ny britisk forskning fremhæver ætanol i øl som et nyt våben mod knogleskørhed. "Alle ved, at calcium hæmmer knogleskørhed. Men vi har fundet ud af, at ætanol i øl har den samme, hvis ikke bedre effekt", siger professor Jonathan Powell, King's College & St. Thomas' Hospital i London, som ifølge Leif Mosekilde, overlæge ved Århus Sygehus, plejer at lave rigtig god forskning.

At tage sig en øl er sikkert også bedre end den 'sygdomsmageri', der foretages af medicinindustrien. Således er 'uro i benene' blevet gjort til en kronisk lidelse, der kræver livslang medicinering. Det samme er tilfældet osteoporose og forhøjet kolesteroltal. Synspunktet om 'sygdomsmageri' bakkes op af en række forskere i den nye udgave af Public Library of Science Medicine.

Kilder: Politiken 16.5. og Berlingske Tidende samt Morgenavisen Jyllands-Posten 17.5.2006.

## Færre får apopleksi

På 10 år er antallet af danskere, der får en blodprop i hjernen eller en hjerneblødning, er faldet med ca. 1.000 om året. Årsagen er, at især flere mænd

dropper tobakken. Undersøgelsen, der er foretaget på Hvidovre Hospital, viser også, at stadig flere danskere overlever et slagtilfælde. I dag er fire ud af fem patienter i live 30 dage efter, at de har fået et slagtilfælde.

*Kilde: Berlingske Tidende 16.5.2006.*

## **Så hellere en burger**

B.T. har ladet Steins Laboratorium undersøge næringsindholdet i maden fra seks tilfældige plejehjem. Resultatet viser, at indholdet i maden er så ringe, at de ældre vil være bedre stillet ved at spise middag på McDonalds. Ekspert i ernæring til ældre og seniorforsker ved laboratoriet, Anne Marie Beck, udtaler: "Kun måltiderne fra McDonald's lever op til anbefalingerne for kost til ældre på plejehjem og i hjemmeplejen. Ingen af ældrekøkkenerne lever op til kravene. Der er alt for lidt energi i maden. Men det er desværre et meget generelt billede"

Ikke blot er maden for dårlig, den koster også for mange penge. Kommunerne har ladet prisen på maden til de ældre stige uden at kvaliteten er fulgt med. Der er således ingen regler, der begrænser priserne. "Det er et stort problem for dem, der kun har en folkepension. Det er jo en af de største poster på budgettet. Og når posten bliver så tung, vælger de det fra, selv om de burde spise det hver dag af hensyn til deres vægt og helbred. Vi hører også fra mange ude i landet, at de bliver nødt til at strække madportioner til én dag over flere dage, fordi de måske kun har råd til maden hver anden dag", siger økonom Jens Højgård, Ældre Sagen.

*Kilde: B.T. 15.5.2006.*

## **To års ventetid på høreapparat**

Ventetiden på at få et høreapparat på Fyn er over 100 uger. Landsforeningen Bedre Hørelse indklager nu amtet for ombudsmanden for at overtræde serviceloven. "Folk har krav på et høreapparat, så to års ventetid er klart ulovligt", siger landsforeningens formand Søren Dalmark. Landsforeningen tager fat i amterne ét for ét og er begyndt med det amt med den længste ventetid.

Læs mere på <http://www.lbh.dk>

*Kilde: Politiken 12.5.2006.*

## **Nyt videnscenter**

CVSU-Fyn og Sundheds CVU i Aalborg har fået bevilget syv mio. kr. fra

Undervisningsministeriet til at opbygge Danmarks første Videnscenter for rehabilitering og fysisk aktivitet. Det er videnscentrets opgave at fremme livskvalitet, sundhed og velfærd hos personer med kroniske lidelser, og at bidrage til en ny og mere hensigtsmæssig anvendelse af ressourcerne i sundhedssektoren. Videnscentret skal også udvikle ny viden og gøre den tilgængelig for institutioner og medarbejdere, der i det daglige arbejder med mennesker med kroniske lidelser.

Yderligere oplysninger hos de projektansvarlige: Ergoterapeut Bente Hartvig fra Nordjylland, <mailto:bente.hartvig@scvun.dk> og fysioterapeut Vibeke Bechtold, Fyn, <mailto:vbe@svsu.dk>

*Kilde: Ergoterapeuten, marts 2005, her citeret fra videnscentrets e-nyhedsbrev Forebyggelse nr.46.*

## **Sygefravær i SKAT stiger**

Sygefraværet har været støt stigende i de seneste fem til seks år i SKAT. Lavpunktet lå i 1999 med 7,1 dage pr. medarbejder, mens det i fjor lå på 10,1 dage. I fagforeningen Dansk Told og Skatteforbund tager man det som udtryk for det dårlige arbejdsmiljø, der er blevet forværret yderligere med den planlagte udflytning af den statslige myndighed (se Aktuelle Noter nr. 9). Personaledirektør Kirsten Otbo, SKAT, forklarer stigningen med høj alder og mange kvinder i medarbejderstaben, og påpeger at der er tale om en bruttoopgørelse, der også omfatter fleksjobbere og ansatte med længerevarende sygefravær. Dén forklaring med kvinderne og de ældre tror fagforeningen ikke på, og understreger, at ældre ansatte er nogle af de mest stabile, der findes, og at der frem til slutningen af 1990-erne, hvor sygefraværet var bragt ned, var lige så mange kvinder ansatte som nu. Ifølge Danmarks Statistik var statsansatte mænd i gennemsnit sygemeldt 7,5 dage i fjor, mens kvinderne var fraværende næsten dobbelt så meget, nemlig 13,5 dage.

*Kilde: Politiken 20.5.2006.*

## **Ændret finansiering af nedslidningsfond**

Arbejdsmiljørådet ønsker en ændret finansiering af den foreslåede nedslidningsfond. Regeringen har i sit velfærdsudspil foreslået fonden delvis baseret på partsmidler, som især finansierer branchearbejdsmiljørådenes arbejde. Får disse råd ikke tilført tilstrækkelige ressourcer, kan de ikke leve op til 2010-handlingsplanen. I denne plan lægges der op til reduktionsmål inden for fire prioriterede områder. Derfor opfordrer Arbejdsmiljørådet beskæftigelsesminister Claus Hjorth Frederiksen til at ændre finansieringen af

fonden.

*Kilde: Pressemeddelelse fra Arbejdsmiljørådet 18.5.2006.*

## **Demente udgør ingen trafikrisiko**

De demente udgør som gruppe ingen trussel mod færdselssikkerheden, fastslår chefpolitiinspektør Mogens Wilbert. Den enkelte demente kan godt være trafikfarlig, men som gruppe laver de ikke mange ulykker. Ofte forbinder man 'spørgelsesbilister' med demens, men ifølge politiet er det lige så ofte en spritbilist eller en bilist uden lokalkendskab., der er på spil.

Siden 1. maj har alle over 70 år skulle gennemgå en obligatorisk test for at få fornyet deres kørekort. Det sker bl.a. ved 'urskive-testen', men prøven er usikker siger lægen Mikkel Vass. Han har flere eksempler på kiksede urskivetest, hvor den pågældende bilist alligevel viste sig at være helt ok bag et rat.

*Kilde: Politiken 10.5.2006.*

## **Patientstøtter**

Patientstøtter afhjælper først og fremmest gennem samtale og tålmodigt nærvær behov for trøst og menneskelig samvær. Samtidig hjælper patientstøtterne med forskellige småtjenester på linje med pårørende. Personalet oplever patientstøtterne som en lettelse i arbejdet samt at de bringer ro blandt patienterne. Dette fremgår af rapporten 'Patientstøtter, frivillige på professionel grund', der udsendes i Gerontologisk Instituts skriftserie. Undersøgelsen er foretaget af seniorforsker Jesper Wégens på tre sygehuse under Københavns Amt, og arbejdet er udført i samarbejde med Dansk Røde Kors, og er finansieret af EGV Fonden.

*Rapporten, der er på 56 sider og koster 100 kr., kan bestilles på mail: [geroinst@geroinst.dk](mailto:geroinst@geroinst.dk)*

## **Vi går mere til lægen**

Antallet af lægebesøg og telefonkonsultationer er steget med godt 22 pct. fra 1996 til 2005, viser en opgørelse fra Sundhedsstyrelsen. "Problemet er, at der ikke er blevet 22 pct. flere læger. Hvis der var det, kunne vi godt følge med. Men nu er vi ved at nå bristepunktet", siger Michael Dupont, der er formand for Praktiserende Lægers Organisation.

*Kilde: Morgenavisen Jyllands-Posten 18.5.2006.*

## **Bestyrelser opgiver aldersgrænser**

Flere virksomheder vælger at slette reglerne om, at medlemmerne skal forlade bestyrelsen, når de fylder 65 år. I Ledernes Hovedorganisation mener man, at det er en fornuftig udvikling. "Det er bedre med en aktiv seniorpolitik, så den enkeltes individuelle kvalifikationer kommer i fokus end med en generel aldersgrænse. Hvis man lever op til sit ansvar, skal man kunne fortsætte. Gør man ikke det, skal man ryge ud, også hvis man er 55 år", siger Svend Askær, der er formand for Ledernes Hovedorganisation.

*Kilde. Morgenavisen Jyllands-Posten 10.5.2006.*

## **Overhuset blokerer dødshjælp**

Det britiske overhus har udsat et kontroversielt lovforslag, hvorefter det skulle være tilladt læger at ordinere patienter i terminal-stadiet og med store smerter medicin, de kunne bruge til at tage deres eget liv. Det foreløbige stop er på et halvt år. Regeringen har sagt, at den ikke vil modsætte sig en yderligere høring om lovforslaget. Lovforslaget, der har fået navn efter lord Joffe, der har fremsat det, tager udelukkende sigte på mennesker med mindre end seks måneder tilbage at leve i, som har ubærlige smerter og som et klare i hovedet og ikke deprimerede. Men forslaget deler vandene i Storbritannien. Således er der indsamlet 100.000 underskrifter mod forslaget.

*Kilde: BBC News 12.5.2006.*

## **62-årig brite skal være mor**

Næsten lige så stor forargelse vækker den 62-årige børnepsykolog Patricia Rashbrook, der om få måneder skal være mor. Med assistance fra den notoriske italienske fødselslæge dr. Severino Antinori, har hun og hendes 61-årige mand besluttet sig for at blive forældre. 'Undfangelsen' fandt sted på en klinik i Rom i oktober i fjor med hjælp fra en russisk ægdonor. Når babyen kommer til verden, slår Patricia Rashbrook, der i forvejen har to voksne børn, britisk rekord. Den tidligere rekordholder er Liz Buttle, der fik sin søn i 1997, samme år som hun fejrede sin 60 års fødselsdag. I 1992 var der én britisk mor over 50 år. 10 år senere var der 24, og tallet er stadig stigende. De seneste tal viser også, at antallet af mødre over 40 år er mere end seksdoblet. Storbritannien har en relativ lav fødselsrate på 1,77, hvilket først og fremmest skyldes, at kvinderne udsætter deres graviditeter stadig længere. Lidt over halvdelen af alle babyer,

der fødes i Storbritannien, har mødre, der er over 30 år.

Kilde: *Berlingske Tidende* 12.5.2006.

## **Statoil dømt for særaldersgrænser**

Og nu vi er ved de store udland: I Norge er Statoil ved Stavanger Tingsret blevet dømt for at bryde arbejdsmiljølovens forbud mod aldersdiskriminering. Det er den 68-årige landmåler Arne Indreeide, der har fået medhold i retten, efter at han blev nægtet retten til at arbejde som 67-årig. At det har været virksomhedens praksis, at deres ansatte skulle stoppe ved den alder, var ikke afgørende i retten. I dommen kritiseres Statoil for ikke at have revurderet praksis med 67-årsgrænsen efter at de nye bestemmelser om aldersdiskrimination blev indført 1. maj 2004. Af dommen fremgår det, at arbejdsgiveren i hvert enkelt tilfælde skal vurdere, hvorvidt den ansatte er egnet til at fortsætte arbejdet, og at der skal angives konkrete grunde, hvorfor arbejdstageren anses for at være uegnet. Direktør Åsmund Lunde fra Senter for seniorpolitikk mener, at dommen legitimerer et nyt og mere positivt syn på aldringsprocessen, der i løbet af de seneste ti-år har ændret sig væsentligt. "Det er helt naturligt, at folks ønsker om aktiv samfundsdeltagelse øges, når de føler sig raskere og lever længere end før. Dette er en kendsgerning, som arbejdslivet nu må tilpasse sig".

Kilde: <http://www.seniorpolitikk.no>

---

Aktuelle Noter lægges efter udsendelsen på vor hjemmeside – <http://www.aeldreviden.dk> – hvor man også kan søge på noter, der tidligere har været bragt.

**Framelding:** <mailto:noterlist-off@aeldreviden.dk>

**Tilmelding:** <mailto:noterlist-on@aeldreviden.dk>

AKTUELLE NOTER, der er Videnscenter på Ældreområdet's elektroniske nyhedsbrev, udsendes ca. hver 14. dag. Udvalget sker hovedsageligt efter et sagligt kriterium for, hvad der vil være væsentlig viden for vore brugere. Med AKTUELLE NOTERs korte, journalistiske form er det hensigten at skabe et nemt overblik over, hvad der sker på feltet.

Vi modtager gerne relevant materiale til brug for AKTUELLE NOTER -

også fra forskere.

Du er velkommen til frit at bruge og kopiere AKTUELLE NOTER. Husk dog at kreditere Videnscenter på Ældreområdet og primærkilderne, der vil være anført under den enkelte note.

Du må også gerne opfordre andre til at tilmelde sig note-servicen.

Husk også vor hjemmeside <http://www.aeldreviden.dk> og vor direkte telefonlinje 3940 5847

Ønske om abonnement på det trykte tidsskrift 'Alderens nye sider' og andre publikationer samt henvendelser vedrørende videnscentrets arrangementer og øvrige tjenester rettes IKKE til denne mail-adresse, men til: <mailto:mail@aeldreviden.dk>

Redaktion: Anne Brockenhuus-Schack, <mailto:noter@aeldreviden.dk>

---

Videnscenter på Ældreområdet er en uafhængig og selvejende institution, hvis primære formål er at indsamle, bearbejde og formidle viden om forskning, forsøg og udvikling på ældreområdet. Centret arbejder for ældres ligestilling, ligebehandling og ligestilling samt for at styrke ældres muligheder for aktivitet, deltagelse, synlighed og indflydelse i samfundet - og samtidig forebygge negative konsekvenser af sygdom, svækkelse og isolation.